IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee
www.itk.ee

Ultraheliuuring

Käesoleva infolehe eesmärgiks on anda patsiendile teavet ultraheliuuringu (UH) ehk ultrasonograafia (USG) olemuse, näidustuste ja vastunäidustuste, uuringuks ettevalmistuse ning selle käigu kohta kohta.

Kui Te mingil põhjusel ei saa kokkulepitud ajal uuringule tulla, teatage sellest palun telefonil620 7200 ja vajaduse korral leppige kokku uus aeg.

Uuringu olemus

Ultraheliuuringut kasutatakse erinevate organite kuju, suuruse ja struktuuri ning veresoontes verevoolu hindamiseks; lisaks ka vedeliku olemasolu ja koguse hindamiseks erinevates keha piirkondades (nt kõhuõõnes, liigestes jne). Üldiselt ei ole ultraheliuuringuga võimalik uurida kopse, magu, soolestikku ega luustikku.

Ultraheliuuringul kasutatakse helilaineid. Ultraheliaparaat töötleb kudedest tagasipeegelduvaid helilainete võnkeid ning arvuti ekraanile tekib kujutis uuritavast piirkonnast. Uuringuga on võimalik saada palju informatsiooni. Uuring on tervisele ohutu.

Tavaliselt kestab ultraheliuuring 15–25 minutit. Kui uuringuga kaasneb proovitükkide võtmine ehk biopsia või vedelikukogumi tühjendamine, siis võib uuring kesta kauem.

Peamised uuringu näidustused:

- siseorganite ja kilpnäärme kuju ning suuruse hindamine, haiguslike muutuste avastamine, nende jälgimine ajas;
- suuremate veresoonte seisundi hindamine (nt veresoonte ahenemine või trombide esinemine);
- nahaaluskudede ja rinnanäärmete koldeliste muutuste hindamine;
- lihaste struktuuri muutuste hindamine;
- liigestes liigse vedeliku hindamine.

Enne uuringut

Kui ultraheliga uuritakse Teie kõhu- või vaagnapiirkonda, tuleb Teil ennast uuringuks ette valmistada.

- Enne siseelundite (maksa, kõhunäärme, sapipõie, põrna) uuringut ei tohi Te vähemalt 4 tundi süüa ega juua gaseeritud jooke, kohvi.

Kui olete söönud või joonud, siis:

- varjab täitunud magu kõhunääret;

- tühjeneb sapipõis söömise järel ning seda ei saa hinnata;

- toidu seedimisel ja gaseeritud jookide joomisel tekkivad soolegaasid segavad organite vaatlemist.

- Enne vaagnapiirkonna elundite (neerud, kusepõis, emakas, eesnääre) uuringut peab olema kusepõis täis. Selleks jooge 2 tundi enne uuringut vähemalt 2 klaasi vett ja ärge tühjendage põit enne, kui uuring saab tehtud.
- Erakorraline kõhupiirkonna uuring on võimalik ka ilma ettevalmistuseta, kuid uuringuga saadav informatsioon võib seetõttu olla väiksem.
- Kilpnäärme, pehmete kudede ja veresoonte ultraheliuuringud ettevalmistust ei vaja.
- Kui tulete uuringule, riietuge nii, et oleks mugav uuritavast piirkonnast ära võtta riided, samuti tuleb uuringu ajaks uuritavast piirkonnast eemaldada sidemed ja ehted.
- Arsti määratud igapäevased ravimid võite võtta raviplaani kohaselt.

Uuringu käik

- Uuringu ajal lamate või istute uuringulaual, mõnikord tuleb uuringu ajal kehaasendit muuta. Uuritavale piirkonnale pannakse geeli, mis ei ole rasvane ja mille saab pärast kergesti ära pühkida. Uuringu tegemiseks asetab arst ultrahelianduri Teie kehale ja libistab andurit mööda uuritavat piirkonda. Ultraheliuuring on valutu, kuid võib esineda mõningat ebamugavustunnet, mida tekitab ultrahelianduri surve. Uuringu õnnestumiseks järgige arsti või õe korraldusi hingata, hinge kinni hoida, ennast pöörata jne.
- Eesnäärme ehk prostata rektaalseks ultraheliuuringuks viiakse spetsiaalne andur pärasoolde. Andurit pärakusse sisestades kasutatakse libestavat ja tuimastavat geeli ning üldiselt ei ole see protseduur valulik.
- Kui lisaks uuringule on määratud protseduur (nt proovitükkide võtmine ehk biopsia), tuimastatakse vajaduse korral biopsia piirkond.
- Biopsia korral palume uuringut tegevat personali teavitada ravimiallergiatest ning verevedeldaja tarvitamisest.

Vastunäidustused uuringuks

Ultraheliuuringul ei ole vastunäidustusi. Uuringuid saab ohutult teha ka rasedatele ja lastele. Vajaduse korral võib uuringut teha ka mitu korda päevas.

Pärast uuringut

Uuringu tulemused saate teada raviarstilt.

Lisainfo

Erakorraliste uuringute tõttu võib plaaniliste uuringute algusaeg edasi nihkuda.

Uuringu kohta tekkinud küsimuste korral saate teavet radioloogiliste uuringute nõuandeliinilt.

Nõuandeliinile helistades ei saa registreerida uuringule ega infot uuringu tulemuste kohta.

Nõuandeliinile saate pöörduda E–R kella 8.00–16.00:

- telefon 666 5166;
- e-post radioloogiainfo [at] itk.ee (radioloogiainfo[at]itk[dot]ee).

ITK538
Käesoleva infomaterjali on kooskõlastanud diagnostikakliinik 01.01.2025. a